

Resultat av kosthållstjänsternas kundenkät år 2025

Nämnden för lokaltjänster 10.12.2025 § 69

839/00.01.03/2024

Beredare	Servicechef Johanna Tuppurainen fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommunutvecklingsdirektör Anna-Kaisa Kauppinen Nämnden för lokaltjänster beslutar anteckna resultaten från kosthållstjänsternas kundenkät för kännedom.
Behandling	Nämnden förde en omfattande diskussion om enkätresultaten och utvecklingen av kosthållstjänsterna.
Beslut	Nämnden för lokaltjänster beslutade enligt beslutsförslaget.
För kännedom	Bildningssektorn
Redogörelse	Kosthållstjänsternas enkät om kundbelåtenhet genomfördes 29.9–12.10.2025 som en elektronisk Forms-enkät. Målet med enkäten var att ta reda på matgästernas åsikter om och erfarenheter av kosthållstjänsterna och måltiderna samt få utvecklingsidéer om förbättring av verksamheten. Man bad om svar av barn i dagvård, förskoleelever, grundskoleelever, gymnasieelever, vårdnadshavare och personal. I enkäten deltog sammanlagt 827 personer. 63 % av de som svarade var grundskoleelever, 11 % personal, 8 % gymnasieelever, 10 % vårdnadshavare, 5 % barn i dagvård och 3 % förskoleelever. De som åt i daghemmen var i genomsnitt nöjdare med maten och kosthållstjänsterna än skoleleverna. Den första frågan var i vilken enhet den svarande äter och vilken kundgrupp hen representerar. Det kom svar från alla skolor och daghem, om än i mycket varierande mängd. Eleverna och studerandena tillfrågades om de deltar i skolmåltiderna och om inte orsaker till detta. 79 % deltog dagligen, 15 % några gånger om veckan, 2 % en gång per vecka, 3 % mer sällan än en gång per vecka och 1 % aldrig. Eleverna och studerandena tillfrågades också orsaker till att de inte deltar i skolmåltiderna. Av svaren framgick att 48 % ansåg att maten inte är god, 13 % tyckte att köerna är för långa, 12 % upplevde matsalen som otrevlig, 9 % ansåg att tiden för måltiden är för kort (under 30 minuter), 5 % upplevde att de inte var hungriga ännu och att måltiden är för tidig, och 13 % angav andra orsaker, såsom att man inte har lust att äta skolmat eller redan har ätit på huslig ekonomilektionen, glutenfri mat är inte lika god, ingen skoldag eller håltimmar, man går och äter någon annanstans med kompisar, man vill inte delta ensam eller vågar inte, kompisarna går någon annanstans eller man har inga kompisar att gå med, maten är kall och maten tar slut ibland. Alla svarande tillfrågades hur ofta de tyckte om den måltid som de åt. Resultaten var följande: 19 % tyckte nästan alltid om maten, 42 % ofta, 35 % sällan och 4 % aldrig. Man frågade de svarande också om önskemål om vilka vegetariska rätter de vill lägga till på matsedeln och vilka de vill stryka. Svaren varierade mellan kundgrupperna, särskilt när det gäller

vegetariska rätter, sallader och traditionell färdigmat. De vuxna önskade och berömde mångsidiga vegetariska rätter, sallader och soppor och önskade färre delikatesser, så som korv, wraps, färdigmat och sockerhaltiga mellanmål. Eleverna önskade för sin del färre soppor och fiskrätter och mera köträtter och delikatesser, så som hamburgare, kebab, pizza, korvrätter, kycklingnuggets, sushi och pommes frites. Barns och ungas inställning till vegetarisk mat har dock blivit mer positiv jämfört med den föregående enkäten, och det kom många önskemål om fler vegetariska rätter på menyn.

79 % av de som svarade ansåg att kosthållstjänsternas personal var vänlig och tjänstvillig. På frågan "vilket vitsord skulle du ge kosthållstjänsterna i sin helhet" bedömde 17 % att helheten är utmärkt (4), 54 % bra (3), 24 % försvarlig (2) och 5 % dålig (1).

Det kom mångsidigt med önskemål och utvecklingsförslag. Utöver olika matönskemål önskade man bl.a. Proteinrikare mat, förbättrade måltidstider och -lokaler samt mångsidigare specialdietsportioner.

Enkätresultaten ger kosthållstjänsterna värdefull information och resultaten utnyttjas i utvecklingen av verksamheten och i planeringen av matsedeln. De mest populära rätterna är mycket lika varje år, liksom även de mest hatade rätterna. Det är viktigt att förstå att det inte är möjligt att uppfylla alla önskemål om maten, eftersom skol- och daghemskosten ska vara näringsmässigt fullvärdig, stämma överens med näringsrekommendationerna och leda till rätta matvanor.

De nya nationella näringsrekommendationerna, som publicerades i november 2024, styr i allt högre grad mot en mer vegetarisk kost och minskning av rött kött i synnerhet. I de nya näringsrekommendationerna beaktas förutom hälsan också matens inverkan på miljön. Den offentliga kosthållsaktören ska i sin verksamhet beakta näringsrekommendationerna, och en förändring i de nuvarande matvanorna och en förankring närmare rekommendationen kräver en attitydförändring, förståelse, samarbete och tid av andra. Matpedagogikens roll bör inte underskattas, och den börjar redan hemma och fortsätter från småbarnspedagogiken till grundskolan och till andra stadiet.